

CHƯƠNG 2

LÀM MỘT NGƯỜI CÓ NHỮNG THÓI QUEN TỐT

John Maynard Keynes đã từng nói: “Thói quen hình thành nên nhân cách, tính cách quyết định vận mệnh”. Napoleon Hill cũng nói: “Chỉ khi có thể nắm bắt được tư tưởng, tạo nên thói quen đúng đắn mới có thể nắm bắt được vận mệnh của mình, hơn nữa đây là việc mà mỗi người đều có thể làm được”. Từ đó có thể thấy được, thói quen là một nguồn sức mạnh lớn lao mà kiên cường, nó có thể gây ảnh hưởng tới cả cuộc đời. Nó có thể khiến một con người thành công, nhưng cũng có thể hủy hoại một con người. Những người có thói quen tốt thì việc gì cũng có thể thuận theo thời thế, còn thói quen xấu lại khiến chúng ta thường đi ngược lại với con đường dẫn tới thành công.

Thói quen không những là một dạng sức mạnh mà còn là một nguồn năng lượng dự trữ. Muốn hình thành nên thói quen hành vi tốt đẹp không phải là chuyện một sớm một chiều mà cần phải nỗ lực trong một thời gian dài, kiên trì không lúc nào được nghỉ ngơi. Nhưng chỉ cần bạn là người có ý chí thì mong bạn hãy nhanh chóng rèn luyện những thói quen tốt đi! Bởi vì thói quen là một nguồn động lực vô cùng to lớn, là nền móng của thành công.

Chỉ cần bắt đầu từ hôm nay, bạn bắt đầu rèn luyện những thói quen hành vi tốt, loại bỏ những thói quen xấu, vậy thì chúng tôi tin chắc rằng cánh cửa may mắn của cuộc đời chắc chắn sẽ mở ra cho bạn.

1. Thói quen tốt giúp chúng ta cả đời hưởng lợi

Năm 1978, 75 người từng đoạt giải Nobel đã tham dự một cuộc họp mặt tại thủ đô Paris của nước Pháp. Có một người trong số họ đặt ra một câu hỏi cho một người khác rằng: “Ông cho rằng ông đã học được điều quan trọng nhất ở trường đại học hay ở phòng thí nghiệm nào?”

Câu trả lời của vị học giả tóc trắng phau phau này đã khiến cho tất cả mọi người ngạc nhiên, ông đáp: “Ở trường mẫu giáo”.

Người kia bèn tiếp tục hỏi: “Ông đã học được điều gì ở trường mẫu giáo”.

Học giả trả lời: “Chia một nửa những thứ mình có cho các bạn; không phải đồ của mình thì không được lấy; phải xếp đồ gọn gàng, trước bữa ăn phải rửa tay, sau khi ăn trưa phải đi ngủ; làm sai việc gì thì phải biết hối lỗi; trong học tập phải chịu khó suy nghĩ, phải quan sát tỉ mỉ các hiện tượng tự nhiên. Nói một cách cơ bản thì toàn bộ những thứ mà tôi học được đều là ở đó”.

Điều thú vị ở đây là câu trả lời của vị học giả này tiêu biểu cho cách nghĩ chung của các đại biểu tham gia cuộc họp mặt. Nếu khái quát cách nghĩ phổ biến này của họ lại thì đó chính là: họ

cho rằng những thói chủ yếu học được trong suốt cả cuộc đời là những thói quen tốt mà các cô giáo ở trường mầm non đã rèn luyện cho họ.

Nhà triết học chủ nghĩa duy vật của nước Anh, ông tổ của bộ môn khoa học thực nghiệm hiện đại, người đặt nền móng cho phương pháp quy nạp khoa học- Bacon- là người đạt được thành công từ rất sớm. Ông đã rất xúc động khi nói về thói quen như sau: “Thói quen đúng là một nguồn sức mạnh khổng lồ mà lại rất ngoan cường, nó có thể theo bạn suốt cả cuộc đời, bởi vậy ngay từ khi còn nhỏ chúng ta đã nên rèn luyện các thói quen tốt thông qua giáo dục”.

Thói quen tốt không những là thứ quan trọng nhất đối với các nhà khoa học mà nó còn có tác dụng rất lớn trong cuộc sống của mỗi người.

Nhà triết học nổi tiếng Plato đã từng trách mắng một cậu bé hết sức nghiêm khắc vì một chuyện nhỏ, bởi cậu bé này đã chơi một trò chơi hết sức ngu ngốc.

Cậu bé vì chuyện này mà tỏ ra không phục: “Chỉ vì một chuyện nhỏ như vậy mà ông cũng mắng cháu sao?”

“Nếu cháu thường xuyên làm như vậy thì không còn là chuyện nhỏ nữa”. Plato đáp, “cháu sẽ hình thành nên một thói quen xấu có hại cho mình suốt cả cuộc đời”.

Từ đó có thể thấy được sức mạnh của thói quen lớn đến nhường nào, một khi con người đã hình thành nên một thói quen nào đó thì sẽ vô thức đi theo quỹ đạo đó. Nếu đó là một thói quen tốt thì suốt đời sẽ được hưởng lợi; ngược lại thì sẽ vô tình phải chịu thiệt thòi suốt cả cuộc đời.

Một ngày nọ, có một người nghèo ra phố tìm ông thầy bói để giúp mình xem tướng. Người nghèo rút từ trong túi ra 10 đồng, yêu cầu ông thầy bói hãy thử tính xem đến bao giờ mình mới có thể trở nên giàu có.

Ông thầy bói nhìn người đó một lượt, sau đó chậm rãi nói: “Trong vòng 10 năm tới anh vẫn sẽ chỉ là người nghèo khổ!”

Người nghèo sau khi nghe xong thì rất thất vọng. Sau khi im lặng một lúc, anh ta lại lấy 10 đồng nữa đưa cho ông thầy bói, hi vọng ông thầy bói có thể xem lại cho anh ta một lần nữa thật cẩn thận.

Ông thầy bói cũng trầm ngâm một lúc lâu, sau đó vẫn chậm rãi nói với anh ta rằng: “10 năm sau, anh sẽ càng nghèo hơn bây giờ!”

Lúc này người nghèo càng trở nên kích động, anh ta móc liền toàn bộ tiền trong người ra đưa cho ông thầy bói. Anh cầm những đồng tiền cuối cùng đưa cho ông thầy bói, xin ông hãy đoán lại cho anh ta lần nữa lần cuối cùng.

Lúc này, ông thầy bói liền quan sát người nghèo trong một lúc lâu, cuối cùng nhẹ nhàng nói với anh ta rằng: “20 năm sau, anh đã quen với cái nghèo rồi”.

Bài học làm người

Đúng vậy, theo cách nhìn của ông thầy bói thì vận mệnh sau này của người nghèo kia sẽ chẳng ra gì, bởi anh ta không những vẫn nghèo khổ mà còn hơn thế nữa là anh ta đã quen với cái nghèo, đây là một thói quen vô cùng xấu, khiến người khác phải tuyệt vọng.

Liên hệ với con người và sự việc trong cuộc sống thực tế, chúng ta chỉ cần phân tích tỉ mỉ một chút sẽ nhận ra rằng, nhà khoa học Bacon cũng như câu nói của Socrates đều bao hàm những đạo lý sâu sắc. Đặc biệt là về vấn đề học tập, dường như nó phù hợp với tất cả mọi người. Nếu bạn hi vọng đạt được kết quả học tập tốt, nếu bạn hi vọng có thể tận dụng thời gian một cách hiệu quả, nếu bạn hi vọng có thành tích tốt trong học thuật, vậy thì xin bạn hãy mau chóng hình thành nên những thói quen học tập tốt.

Đương nhiên, học tập phải được dựa trên sự cố gắng từng tí một của chúng ta hàng ngày. Hành vi hình thành nên thói quen, thói quen tốt được hình thành như vậy, thói quen xấu cũng được hình thành như vậy. Bởi thế chúng ta nên hình thành nhưng thói quen hành vi tốt. Chỉ có như vậy bạn mới có thể đối diện với từng sự việc bằng một thái độ tích cực và tâm trạng tốt đẹp.

2. Việc hôm nay chớ để ngày mai

Trương Hải Định là một nhà văn nổi tiếng, được tôn xưng là “Pavel đương đại”. Năm cô năm tuổi do bị mắc bệnh ung thư mạch máu cột sống khiến cô trở thành một đứa trẻ bị tàn tật. Khi đó, gia đình Trương Hải Định sống trong một tòa nhà nhỏ ba tầng sơn màu đỏ, mỗi lần cô ngồi bên cửa sổ nhìn thấy cảnh các bạn nhỏ trên đường tới trường thì trong lòng đều cảm thấy hết sức cô đơn buồn bã. Cô cũng muốn được đến trường học như các bạn, nhưng đối với Trương Hải Định thì đây chỉ là một giấc mơ mà thôi.

Một hôm, Trương Hải Định không thể cầm được lòng mình bèn nói với mẹ rằng: “Mẹ ơi, con muốn đi học!” Vừa nói xong những lời này, cô bé liền thấy mẹ mình quay mặt đi lén lau nước mắt.

Người mẹ thấy Trương Hải Định mong muốn được đi học, khát khao được học tập như vậy bèn âm thầm quyết định, cho dù thế nào cũng phải làm thỏa mãn tâm nguyện của con gái mình. Tuy rằng con gái không thể đến trường, hoàn cảnh gia đình cũng không đủ giàu có để mời giáo viên riêng, nhưng cuối cùng cha mẹ cô quyết tâm sau khi đi làm về sẽ tự mình dạy con học.

Trương Hải Định rất vui, và cũng học tập rất chăm chỉ. Nhưng những di chứng của cuộc phẫu thuật lúc nào cũng giày vò cơ thể nhỏ bé của cô, có những lúc cô cảm thấy đau đớn đến mức không thể nào chịu được nữa, bèn nghĩ tới việc để lại bài tập đến ngày hôm sau mới làm bù.

Trương Hải Định nói với mẹ rằng: “Những bài tập này con có thể ngày mai làm có được không?”

Mẹ cô cố dằn lòng, nghiêm nghị trả lời con gái rằng: “Việc hôm nay chớ để ngày mai!”

Sau khi nghe mẹ nói như vậy, Trương Hải Định hiểu rằng học tập là việc của chính mình, tuyệt đối không được kéo dài. Vậy là cô bèn tự nhủ với lòng mình rằng: “Mình phải giống như các bạn đi học ở trường, hàng ngày đều phải hoàn thành bài tập!” Từ đó, hàng ngày cô đều đặt ra kế hoạch cụ thể, chưa hoàn thành bài tập của ngày hôm nay thì chưa đi ngủ, tuyệt đối không được để việc của hôm nay đến ngày mai mới làm.

Cứ như vậy, tuy rằng không có cơ hội đến trường học tập nhưng Trương Hải Định vẫn dựa vào nỗ lực của chính mình để học xong toàn bộ chương trình bậc tiểu học và trung học. Cô còn tự học thêm tiếng Anh, tiếng Nhật, tiếng Đức và quốc tế ngữ, rồi tiếp tục học lên chương trình Đại học và nghiên cứu sinh thạc sĩ. Cùng lúc với việc học tập, cô còn theo đuổi sự nghiệp sáng tác, dịch thành công cuốn tiểu thuyết tiếng Anh “Phòng khám bên bờ biển” dài hàng mấy trăm nghìn từ, biên tập

các bộ sách như “Cánh cửa sổ mở hương lên bầu trời”, “Truy hỏi sinh mệnh”, “Giấc mơ trên xe lăn”...

Những người có khả năng tự điều khiển bản thân trong chuyện học tập thì chắc chắn sẽ có kết quả hơn người. Bởi họ luôn tuân thủ theo quy tắc “việc hôm nay chớ để ngày mai”, chưa bao giờ mắc nợ kiến thức, cũng chưa từng mắc nợ bản thân.

Khi Chu Ân Lai năm tuổi đã bắt đầu học viết bút lông. Ông đặt ra cho bản thân mình một quy định: hàng ngày sau khi làm xong bài tập ở trường thì còn phải luyện viết 100 chữ bằng bút lông.

Có một lần, ông cùng mẹ đi thăm họ hàng. Lúc trở về đã rất muộn rồi. Mẹ ông bèn giục ông mau đi ngủ, nhưng khi Chu Ân Lai bước tới bên cạnh giường thì đột nhiên nhớ ra rằng: “Thôi chết, hôm nay mình vẫn chưa tập viết chữ!” Nói xong thì liền quay lại bàn học. Mẹ ông nhìn thấy bèn nói: “Thôi được rồi, hôm nay không viết nữa, ngày mai viết bù 200 chữ là được phải không?” “Không được!” Cậu bé Chu Ân Lai nhìn mẹ với ánh mắt cầu xin và nói: “Không, việc hôm nay thì phải làm trong hôm nay, ngày mai còn có việc của ngày mai!” Chu Ân Lai nói xong bèn ngồi xuống bàn học tập viết rất chăm chú.

Bài học làm người

“Việc của hôm nay chớ để ngày mai” là một niềm tin và cũng là một ý chí không kéo dài trong công việc. Những người lười biếng thường có ý nghĩ rằng “để ngày mai rồi làm”, bọn họ thường nghĩ rằng vẫn còn nhiều thời gian, hôm nay không làm thì cũng chẳng sao. Nhưng họ không nghĩ được rằng ngày mai vẫn còn có công việc của ngày mai, một khi đã kéo dài thêm một ngày thì sẽ vĩnh viễn lãng phí thời gian của một ngày, không bao giờ có thể bù đắp nổi.

Trong cuộc sống, chúng ta thường kéo dài thời gian hoàn thành công việc của mình một cách vô tội vạ, bởi chúng ta nghĩ rằng đó là thời gian của chúng ta, có thể do chúng ta chi phối. Hơn nữa dù sao ngày mai cũng có thể tiếp tục hoàn thành, cũng chẳng cần phải lo lắng không yên vì việc đó. Nếu bạn thường xuyên có suy nghĩ như vậy thì phải tỉnh táo lại. Bạn đã hình thành nên thói quen xấu kéo dài, trì hoãn công việc, điều này có thể gây ảnh hưởng không tốt đến cả cuộc đời của bạn. Ví dụ bạn có thể vì việc này mà đến “ngày hôm sau” bạn rộn cuống cuống; bạn có thể vì việc này mà bỏ lỡ những việc “ngày mai” đáng ra phải làm, sau đó việc của “ngày mai” lại bị kéo dài đến “ngày kia”, cứ tiếp tục như vậy sẽ trở thành một vòng tuần hoàn ác tính; bạn cũng có thể vì việc này mà ảnh hưởng tới hình tượng của mình trong con mắt của người khác, người khác sẽ cảm thấy năng lực của bạn không đủ hoặc không biết giữ lời... Có thể nói kéo dài công việc là một thói quen xấu có thể ảnh hưởng đến cả cuộc đời bạn, nó là sự dung túng cho tật lười biếng, một khi đã hình thành thì sẽ làm con người chúng ta mất đi ý chí, khiến bạn trở nên hoài nghi và do dự.

Bởi vậy chúng ta nhất định phải thực hiện “việc của hôm nay chớ để ngày mai”, như vậy mới có thể sắp xếp và hoàn thành việc học tập hoặc kế hoạch trong cuộc sống của mình một cách khoa học và hợp lý. Đây chính là bước đi đầu tiên dẫn tới thành công.

3. Chớ nên chỉ biết nói suông

Bạch Cư Dị khi còn trẻ là một người rất hiếu học và cũng rất thanh cao. Ông thường đi khắp nơi để thỉnh giáo người khác những học vấn cao thâm, nhưng mỗi lần gặp được cao nhân, mới học được hai ngày ông chê học vấn của người đó chẳng có gì là cao thâm, sau đó bèn rời khỏi vị cao nhân này để tìm kiếm một vị cao nhân khác. Cứ như vậy, cao nhân cứ thay đổi hết người này đến người khác, nhưng chưa từng có ai có thể làm thỏa mãn khát vọng tìm hiểu mãnh liệt của Bạch Cư Dị.

Về sau, Bạch Cư Dị lại nghe nói ở phương xa có một vị thần sư đã đắc đạo, học vấn vô cùng cao thâm. Vậy là ông liền chuẩn bị hành lý đơn giản để lên đường, cứ ngày đi đêm nghỉ, đội mưa đội gió để đi cầu kiến vị thần sư kia.

Nhưng vị thần sư đó chỉ để tâm vào việc tu luyện, rất ít khi tiếp khách, chỉ định kì xuất hiện gặp gỡ một số người có duyên, khai sáng cho họ những điều còn mê muội trong lòng.

Để gặp được vị cao nhân đắc đạo này, Bạch Cư Dị đã ở lại gần đó, quyết định nếu chưa gặp được vị cao nhân này thì chưa về nhà.

Cứ như vậy, Bạch Cư Dị đợi hoài đợi mãi, đợi đã gần nửa năm trời, đột nhiên một ngày nọ, vị thần sư kia tuyên bố sẽ tiếp khách. Bạch Cư Dị nghe xong thì vô cùng xúc động, vội vàng xếp hàng bên ngoài nơi thần sư tu hành.

Phải khó khăn lắm mới gặp được thần sư, Bạch Cư Dị bèn hỏi giống như trước kia đã từng hỏi những người khác: “Thưa sư phụ, con vẫn luôn cố gắng muốn đạt được học vấn cao thâm, nhưng đã tìm tới thỉnh giáo không biết bao nhiêu vị cao nhân rồi, đều cảm thấy vẫn chưa tìm thấy thứ học vấn mà con muốn học, tại sao lại như vậy?”

Thần sư nhìn Bạch Cư Dị một lượt, sau đó không trực tiếp trả lời câu hỏi của ông mà hỏi ngược lại rằng: “Bạn có biết một người phải làm thế nào mới có thể đắc đạo được không?”

Bạch Cư Dị lắc đầu đáp: “Con không biết”.

Thần sư lại nói: “Bạn trở về suy nghĩ đi, bao giờ nghĩ ra thì hãy tới”.

Bạch Cư Dị còn muốn nói tiếp nhưng thần sư đã nhắm mắt lại nghỉ ngơi, ông không còn cách nào khác đành phải ra về.

Bạch Cư Dị nghĩ suốt ba ngày trời mà vẫn chưa nghĩ ra câu trả lời bèn chạy tới xin gặp thần sư. Ông khiêm tốn hỏi: “Thưa sư phụ, xin hãy nói cho con biết làm thế nào mới có thể đắc đạo?”

Thần sư trả lời: “Không làm việc ác, hành thiện giúp người”.

Bạch Cư Dị không hiểu bèn hỏi tiếp: “Nhưng điều này thì ngay cả đứa trẻ ba tuổi cũng biết, đây làm sao có thể gọi là đắc đạo được?”

Thần sư trả lời: “Đứa trẻ ba tuổi cũng biết, nhưng một ông già tám mươi tuổi chưa chắc đã làm được! Việc này cũng giống như việc câu đi tìm học vấn vậy”.

Bài học làm người

Tục ngữ có câu: “Đứng mà nói thì không sợ đau lưng”. Trước khi làm một việc gì, rất nhiều người thường có thói quen nói rằng: “Ồ, việc đó thì đơn giản, ai mà chẳng làm được!” Đây chính là cái gọi là “nói thì dễ mà làm thì khó”, miệng nói thì đơn giản nhưng bắt tay vào làm thì chẳng dễ chút nào. Đây chính là sai lầm giống như của Bạch Cư Dị, chỉ biết nói suông, bởi vì chưa đích thân đi làm nên không có thu hoạch gì hết.

Những người có thể nói ra những lời thông thái chưa chắc đã là những nhà thông thái thật sự, mà phải là những người làm được những việc thông thái mới có thể coi là những nhà thông thái thật sự. Nguyên nhân khiến nhiều người lâm vào hoàn cảnh khó khăn chính là ở chỗ đặt ra một mục tiêu vô cùng to lớn, nhưng lại rất ít quan tâm xem làm thế nào để thực hiện được mục tiêu đó, dùng “lời nói” để thay thế cho “việc làm”. Chỉ nói mà không làm là thói quen xấu của rất nhiều người. Phần lớn họ đều cho rằng những điều mà mình học được cũng chẳng hề ít nên chẳng sợ bất kỳ việc gì. Nhưng khi họ thật sự phải bắt tay vào công việc, phải đối mặt với thực tế thì lại cuống cuồng hết cả lên, chẳng biết phải bắt đầu từ đâu. Bởi vậy cho dù gặp phải vấn đề gì thì cũng phải thử trước đã rồi mới đưa ra kết luận, chỉ khi đích thân bạn bắt tay vào làm thì mới có quyền lên tiếng.

Có ai mà không muốn thành công chứ? Nhưng có mấy người thực sự đạt được thành công? Phần lớn thành công đều được xây dựng trên nền tảng của thực tế. Bởi vậy nếu không muốn tụt hậu phía sau người khác, muốn đạt được thành tích tốt thì bắt buộc phải chăm chỉ học tập từ thực tế, chứ không phải hàng ngày chỉ biết nói suông: “Học hành chăm chỉ, ngày ngày tiến bộ”. Chúng ta phải hình thành nên thói quen tốt nói được làm được, không nên làm một kẻ chỉ biết nói khoác “một tác đến giờ” mà hành động thì lại chẳng ra sao.

4. Thời gian quý như vàng bạc

Lỗ Tấn khi còn nhỏ đã rất chăm chỉ học tập. Cuối thời nhà Thanh, ở thành phố Thiệu Hưng có một ngôi trường tư thục nổi tiếng- Phòng sách Tam Vị. Lỗ Tấn theo học thầy giáo Thọ Kính Ngô ở đó. Khi bắt đầu vào đây học, Lỗ Tấn vừa tròn mười hai tuổi, ông thông minh chịu khó nên được thầy giáo và các bạn học rất yêu mến. Thời niên thiếu, ông lại tiếp tục theo học ở trường Giang Nam Thủy Sư, ngay từ học kì đầu tiên đã đạt được thành tích cao, được nhà trường tặng thưởng một tấm huy chương vàng.

Cầm tấm huy chương vàng sáng lấp lánh này, Lỗ Tấn vô cùng vui sướng, nhưng ông không dùng nó mang đi bán lấy tiền mua đồ xa xỉ mà ngay lập tức mang đi bán, sau đó mua mấy quyển sách. Điều khiến mọi người càng kinh ngạc hơn là ông còn mua cả một xâu ớt đỏ.

Thì ra đêm mùa đông ở Giang Nam rất lạnh, mỗi buổi tối khi trời trở lạnh thì khó mà thức để học khuya được. Đối với một người ham học như Lỗ Tấn thì đây quả là một sự lãng phí thời gian học tập. Phải làm thế nào bây giờ? Con người thông minh như Lỗ Tấn đã nghĩ ra được một cách hay, đó chính là mua về một xâu ớt đỏ, mỗi lần bị cái lạnh làm cho không thể tiếp tục chuyên tâm vào việc đọc sách thì lại ăn một quả ớt, vị cay của nó sẽ khiến trán toát mồ hôi...

Lỗ Tấn đã dùng biện pháp này để chống chọi với cái lạnh, kiên trì đọc sách, tranh thủ thời gian quý báu cho mình. Chính nhờ những cố gắng từng tí một, nhờ những sự tranh thủ từng tí một, không bỏ lỡ bất kì chút thời gian nào để khổ công học tập như vậy mà sau này ông đã trở thành nhà văn, nhà tư tưởng, nhà cách mạng nổi tiếng của Trung Quốc, và cũng là người đặt nền móng cho nền văn học hiện đại của Trung Quốc.

Người Mĩ thường nói thời gian là vàng bạc. Trong con mắt của Lỗ Tấn, thời gian giống như sinh mệnh. Và đối với nhiều người khác thì thời gian quả đúng là sinh mệnh.

Trên thảo nguyên tươi đẹp, những tia nắng của buổi sớm mai vừa mới chọc thủng màn đêm, một đàn linh dương liền bình tĩnh sau giấc ngủ ngon lành. “Một ngày mới đã bắt đầu rồi, chúng ta phải tranh thủ thời gian chạy thôi, nếu chẳng may để lũ báo phát hiện ra thì chúng ta sẽ có nguy cơ bị chúng ăn thịt mất!” Vậy là đàn linh dương liền nhanh chóng chạy thẳng về hướng mặt trời mọc.

Dường như cùng lúc khi đàn linh dương chạy về hướng mặt trời mọc, cách đó không xa một con báo cũng vừa thức giấc. Nó đứng dậy giữ những hạt bụi vương trên thân mình rồi nghĩ: Đã hai ngày nay mình chưa có gì vào bụng rồi, mình phải nhanh chóng tìm kiếm con mồi mà tối qua mình

chưa bắt được thoi, nếu hôm nay mà vẫn còn tiếp tục không bắt được thoi thì mình sẽ chết đói mất!” Con báo nhìn về hướng mặt trời mọc, gầm lên một tiếng rồi chạy như bay về phía đó...

Cứ như vậy, hàng ngày khi một ngày mới bắt đầu, trên mặt đất lại xuất hiện cảnh tượng thật hùng tráng: con báo đuổi sát theo đàn linh dương, kẻ trước người sau, hai bên đều chạy thực mạng, sau lưng chúng là mù mịt bụi đất...

Kết cục của cảnh tượng đuổi bắt này chỉ có thể có hai trường hợp: linh dương nhanh hơn thì con báo sẽ chết đói; con báo nhanh hơn thì linh dương sẽ bị ăn thịt... Nhưng chỉ cần linh dương bắt đầu chạy sớm hơn báo 30 giây thoi thì sẽ có khả năng giữ được tính mạng, 30 giây này có ý nghĩa sống còn đối với đàn linh dương hoặc con báo...

Bài học làm người

Gorky đã từng nói: “Trên đời này thứ nhanh nhất mà lại chậm nhất, dài nhất mà ngắn nhất, bình thường nhất mà lại quý giá nhất, dễ bị bỏ qua nhất mà lại dễ khiến người khác hối hận nhất chính là thời gian”. Thời gian là công bằng đối với mỗi người, vậy tại sao có người luôn cảm thấy thiếu thốn thời gian, có người lại cảm thấy thời gian quá thừa thãi, mà hai dạng người có tâm trạng khác nhau này thường có những thành tựu khác nhau một trời một vực. Những người cảm thấy có quá nhiều thời gian thật ra chính là đang lãng phí thời gian, cuối cùng có kết cục chẳng ra sao. Còn những người cảm thấy thiếu thốn thời gian thì sẽ biết quý trọng thời gian, cuối cùng làm nên sự nghiệp.

Thanh thiếu niên phải ngủ đủ một ngày tám tiếng mới khiến cho đầu óc và thể lực hồi phục được trạng thái bình thường. Nếu không học được cách tận dụng những khoảng thời gian: “đầu thừa đuôi thẹo”, lúc nào cũng chỉ biết rút bớt thời gian ngủ để làm việc khác thì sẽ ảnh hưởng rất nghiêm trọng đến sức khỏe, làm suy giảm trí nhớ, ảnh hưởng lớn tới kết quả học tập. Chỉ khi bạn biết cách tận dụng những thời gian “đầu thừa đuôi thẹo” để tranh thủ học tập mới có thể vừa không ảnh hưởng đến sức khỏe lại vừa có thể nâng cao kết quả học tập ở mức tốt nhất.

Thật ra, thời gian vốn thiên vị những người biết yêu quý và sử dụng nó một cách hợp lý, còn những đứa trẻ làm việc gì cũng lè mè, kéo dài thì cuối cùng sẽ phải nhận sự trừng phạt của thời gian. Bình thường nếu bạn tích lũy nhiều thói quen xấu thì cả cuộc đời sẽ không thay đổi được thói quen lãng phí thời gian. Cứ như vậy, giá trị của cuộc đời bạn cũng sẽ bị rút ngắn lại tương ứng.

5. Nụ cười- vũ khí tốt nhất để thành công

Nước Mỹ có một vận động viên bóng chày chuyên nghiệp nổi tiếng. Năm ông bốn mươi tuổi, do sức khỏe không đủ nên đã bị buộc rời khỏi đội bóng. Sau khi nghỉ hưu, ông không có nguồn thu nhập nào nên cuộc sống hết khó khăn. Vậy là ông quyết định đi tìm một công việc. Ông đọc trên báo thấy một công ty bảo hiểm đang cần tuyển nhân viên kinh doanh, ông nghĩ dựa vào mức độ nổi tiếng của mình ở trong nước thì nhất định sẽ được nhận vào làm ở đó.

Vậy là ông tràn đầy hứng khởi đi tới công ty bảo hiểm nọ, nhưng thật không ngờ đã bị họ từ chối. Giám đốc nhân sự nghiêm nghị nói với ông rằng: “Nhân viên kinh doanh của công ty bảo hiểm nhất định phải có một khuôn mặt có sức thu hút người khác, đáng tiếc là ông lại không có được điều đó”.

Sau khi nghe giám đốc nói như vậy, ông đã ngay lập tức ý thức được điểm còn chưa được của mình. Sau nhiều năm hoạt động trong lĩnh vực thể thao đã tạo ra cho ông thói quen giữ một vẻ mặt luôn lạnh lùng. Nhưng ông không hề nhụt chí, sau khi trở về nhà liền đứng trước gương để tập cười.

Hàng ngày ở nhà ông đều tập cười thành tiếng, hàng xóm đều tưởng rằng ông phát điên do bị thất nghiệp. Để tránh tiếng ồn gây ảnh hưởng tới láng giềng, ông liền trồng trong nhà vệ sinh để tập cười to.

Sau một thời gian khổ luyện, ông cảm thấy đã học được mỉm cười. Vậy là ông tràn đầy tự tin đi tới công ty bảo hiểm kia lần thứ hai. Nhưng giám đốc vẫn trả lời rằng: “Xin lỗi, ông vẫn không được”.

Ông không hề tức giận mà lại về nhà tiếp tục khổ luyện. Ông thu thập tranh ảnh của những người nổi tiếng có nụ cười thu hút mọi người, rồi dán những tấm ảnh đó kín khắp nhà, hàng ngày đều quan sát xem những người trong ảnh đó cười như thế nào. Ông còn mua một tấm gương lớn đặt trong nhà vệ sinh, hàng ngày đều vào đó tập cười trước gương.

Một thời gian sau, ông lại tới gặp vị giám đốc kia. Giám đốc lạnh lùng nói: “Đã tốt hơn một chút rồi, nhưng vẫn chưa đủ để thu hút người khác”.

Ông quyết không chịu thua, lại trở về nhà tiếp tục khổ luyện. Một ngày nọ, ông gặp lại một người bạn cũ đã rất lâu rồi không gặp, người bạn này nhìn thấy ông thì vô cùng kinh ngạc. “Trời ạ, anh khác trước kia nhiều quá, làm sao anh lại có được nụ cười hòa nhã thế này chứ!” Sau khi

nghe người bạn nói, ông đã cảm thấy tự tin hơn rất nhiều, ngay lập tức chạy tới công ty bảo hiểm nọ, tìm gặp giám đốc nhân sự. Nhưng giám đốc nhân sự vẫn lạnh lùng nói với ông rằng: “Đã có chút thú vị, nhưng vẫn chưa phải là nụ cười xuất phát từ nội tâm”.

Ông chẳng nói thêm một lời, lại trở về nhà tiếp tục luyện tập. Cuối cùng một ngày nọ ông tới gặp giám đốc, vẫn chưa kịp nói gì thì giám đốc liền mỉm cười và nói: “Tốt rồi, được rồi, nụ cười của anh khi bước vào ngày thơ giống nụ cười của một đứa trẻ vậy. Chúng tôi quyết định sẽ nhận anh vào làm, xin chúc mừng”.

Về sau, công việc của ông ở công ty bảo hiểm ngày càng tiến bộ, thu nhập hàng năm đạt tới hàng triệu đô la. Khi được hỏi bí quyết thành công là gì, ông đáp: “Đó là một gương mặt với nụ cười khiến cho khách hàng không có cách gì từ chối nổi”. Đồng thời ông còn nói với mọi người rằng: “Nụ cười không phải bẩm sinh mà có, chúng ta có thể luyện tập để biết cách mỉm cười, chỉ cần có lòng quyết tâm và nỗ lực”.

Carl Spittler đã từng nói: “Nụ cười là ngôn ngữ mang nhiều ý nghĩa nhất”. Có lẽ bạn không biết rằng chỉ một nụ cười của bạn có thể đem tới cho thế giới này biết bao điều tốt đẹp; bạn càng không biết được rằng một nụ cười của bạn không những có thể mang tới sự động viên cho người khác mà còn mang tới cho chính bạn vẻ đẹp của sự tự tin.

Một lần nọ tại hội trường Columbia Fort tại Detroit có tổ chức một cuộc triển lãm xuồng máy quy mô lớn, mọi người thi nhau đến tham gia. Tại triển lãm, mọi người có thể chọn mua những loại thuyền khác nhau, từ những chiếc thuyền nhỏ cho đến những du thuyền sang trọng.

Trong lần triển lãm này có một triệu phú đến từ một quốc gia xuất khẩu dầu mỏ ở Trung Đông, ông đứng trước một con thuyền rất lớn trong triển lãm, nói với nhân viên bán hàng trực mặt mình rằng: “Tôi muốn mua một chiếc du thuyền có giá khoảng 20 triệu đô la Mỹ”. Chúng ta đều có thể tưởng tượng được đối với người nhân viên bán hàng này thì đây chính là một cơ hội trời cho. Nhưng nhân viên bán hàng đó chỉ nhìn thẳng vào khách hàng của mình, tưởng rằng ông ta bị điên nên không thèm để ý tới ông ta. Anh ta cho rằng người này đang lãng phí thời gian vàng ngọc của mình nên nét mặt hết sức lạnh lùng, không hề nở một nụ cười nào cả.

Nhà triệu phú này thấy thái độ của nhân viên bán hàng như vậy bèn đi tới chỗ một chiếc thuyền cỡ nhỏ hơn, lần này ông được đón tiếp bởi một nhân viên bán hàng trẻ tuổi rất nhiệt tình. Trên mặt nhân viên bán hàng này luôn thường trực một nụ cười, nụ cười đó tỏa ánh sáng lấp lánh giống như ánh mặt trời vậy. Do trên mặt nhân viên bán hàng này có nụ cười đáng quý như vậy khiến cho nhà triệu phú này có cảm giác mình được đón tiếp hết sức chu đáo. Bởi vậy ông liền nhắc lại một lần nữa: “Tôi muốn mua một chiếc du thuyền có giá khoảng 20 triệu đô la Mỹ”.

“Không có vấn đề gì!” Nhân viên bán hàng đáp, trên mặt anh vẫn luôn giữ được nụ cười, “để tôi giới thiệu cho ngài một loạt các loại thuyền của chúng tôi”. Sau đó, anh tỉ mỉ giới thiệu từng loại thuyền có giá tiền tương đương. Anh chỉ cần làm như vậy, bởi anh đã tiếp thị chính bản thân mình rồi. Trước khi tiếp thị bất kì một loại mặt hàng nào, anh đã tiếp thị loại sản phẩm vĩ đại nhất trên thế giới này đến với khách hàng.

Lúc này nhà triệu phú kia liền đứng lại, kí một tấm séc trị giá 5 triệu đô làm tiền đặt cọc, đồng thời nói với anh nhân viên bán hàng kia rằng: “Tôi rất thích khi người khác có biểu hiện như là họ rất thích tôi, giờ anh đã dùng nụ cười của mình để tiếp thị bản thân với tôi rồi. Trong lần triển lãm này, anh là người duy nhất khiến tôi có cảm giác tôi là một người được chào đón ở đây, ngày mai tôi sẽ tới một tấm séc trị giá 20 triệu đô la”.

Nhà triệu phú này rất biết giữ lời, ngày hôm sau quả nhiên ông đã mang tấm séc tới, mua chiếc du thuyền trị giá 20 triệu đô.

Anh nhân viên bán hàng này đã dùng nụ cười để tiếp thị chính bản thân mình, đồng thời tiếp thị cả chiếc thuyền nữa. Trong vụ làm ăn đó, anh có thể nhận được tới 20% số tiền.

Bài học làm người

J.K.Rowling đã từng nói: “Nếu cô ấy không cười thì có khả năng tôi đã vớt toàn bộ bản thảo của cuốn ‘Harry Potter’ sang một bên”. “Cô ấy” ở đây là chỉ em gái của Rowling- Di. Di có khả năng nhìn thấy được mặt tích cực của vấn đề, hơn nữa cô còn biết cách mang tới cho người khác sự nhiệt tình và cổ vũ. Chính nhờ nụ cười của cô sau khi đọc xong bản thảo cuốn sách “Harry Potter” mà Rowling mới tiếp tục hoàn thành bộ tiểu thuyết thiếu nhi tạo nên cơn sốt trên toàn thế giới này.

Từ đó có thể thấy được, tuy nụ cười chỉ là một động tác vô cùng đơn giản nhưng lại mang tới nguồn động viên hết sức lớn lao. Một người mà trên mặt luôn nở nụ cười không những khiến người khác cảm thấy thân thiết mà còn khiến họ nảy sinh thiện cảm, từ đó mở rộng được các mối quan hệ. Cho dù bạn không đẹp, nhưng nếu bạn biết cách luôn nở nụ cười thì người khác khi nhắc tới bạn nhất định sẽ nói bạn có nụ cười rất đẹp. Nụ cười như vậy thậm chí còn đẹp hơn cả ngọc ngà châu báu.

Tin chắc rằng trong quá trình phấn đấu của rất nhiều người thành công, sự cổ vũ động viên mà học có được khi mới bắt đầu nhất định là những nụ cười của người thân hay bạn bè. Chính nụ cười này đã tiếp thêm cho họ dũng khí để tiếp tục bước tới, giúp họ cuối cùng đã tới được thành công. Bởi vậy không nên tiết kiệm nụ cười của mình, hãy quen với việc dùng nụ cười để động viên những người ở xung quanh bạn, việc này không những có lợi cho người khác mà cũng là một thứ vũ khí tốt nhất giúp bạn đạt được thành công.

6. Đúng giờ là một đức tính tốt

Nhà triết học của nước Đức Kant là một người sức đúng giờ, ông cho rằng cho dù là với bạn bè hay với người lạ mặt thì đúng giờ luôn là một đức tính đáng quý cần phải có, đại diện cho phép lịch sự và uy tín của mình.

Năm 1779, Kant muốn tới một thị trấn nhỏ tên là Bofen để thăm một người bạn cũ của mình - ông William. Vậy là ông liền viết một bức thư cho William, nói rằng trước 11 giờ sáng ngày 5 tháng 3 mình sẽ tới đó. William viết thư trả lời biểu thị ý rất vui mừng được đón tiếp.

Ngày 4 tháng 3, Kant đã tới thị trấn Bofen. Để có thể đến nơi ở của William đúng thời gian đã hẹn, sang sớm hôm sau ông liền thuê một cỗ xe ngựa nhanh chóng đi tới nhà William. William sống tại một nông trại cách xa thị trấn khoảng mười mấy dặm, mà giữa thị trấn và nông trại cách nhau một con sông. Kant phải đi qua một cây cầu để qua sông, nhưng khi xe ngựa đến bên dòng sông, người đánh xe liền dừng lại và nói với Kant rằng: “Thưa ngài, rất xin lỗi, chúng ta không thể qua sông được, cây cầu đã hỏng rồi, nếu tiếp tục đi thì sẽ rất nguy hiểm”.

Kant đành phải xuống xe ngựa, ông nhìn cây cầu bị đứt một đoạn ở giữa, biết được rằng quả thật không thể nào đi qua được. Lúc này là đầu mùa xuân, dòng sông tuy không rộng lắm nhưng nước lại rất sâu. Kant nhìn đồng hồ đã hơn 10 giờ rồi, ông lo lắng hỏi người đánh xe: “Gần đây còn có cây cầu nào khác không?”

Người đánh xe trả lời: “Có, thưa ngài. Ở vùng thượng nguồn còn có một cây cầu khác, cách đây khoảng chừng 6 dặm đường”. Kant hỏi tiếp: “Nếu chúng ta đi qua cây cầu đó với tốc độ bình thường thì phải mất bao lâu mới tới được nông trại?” “Nhanh nhất cũng phải mất 40 phút”. Người đánh xe trả lời. Nếu như vậy thì Kant sẽ không thể đến kịp thời gian đã hẹn.

Vậy là ông liền chạy đến một nông trại cũ nát ở gần đó và hỏi người chủ nông trại rằng: “Xin hỏi căn nhà này của bà có bán không?” Bà chủ nhà nghe thấy thì rất ngạc nhiên nói: “Căn nhà của tôi vừa cũ vừa rách nát, hơn nữa địa điểm cũng chẳng đẹp, ông muốn mua để làm gì?” “Bà đừng quan tâm tôi dùng để làm gì, chỉ cần nói cho tôi biết có muốn bán hay không mà thôi”. “Đương nhiên tôi đồng ý, 200 franc là được”.

Kant không hề do dự rút tiền ra trả, sau đó nói với bà chủ nhà rằng: “Nếu bà có thể dỡ một vài thanh gỗ từ căn nhà, rồi sửa xong cây cầu này trong vòng 20 phút thì tôi sẽ trả lại căn nhà cho bà”. Bà chủ nhà càng cảm thấy kinh ngạc hơn nữa, nhưng vẫn gọi con trai của mình ra, nhanh chóng sửa chữa cây cầu.

Cuối cùng chiếc xe ngựa cũng có thể đi qua cầu an toàn. Đúng 10 giờ 50 phút, Kant đã tới trước cửa nhà người bạn cũ William. Người bạn cũ vẫn đang đứng chờ trước cửa để ngắm Kant bèn cất tiếng cười lớn: “Bạn thân mến của tôi, anh vẫn cứ đúng giờ như mọi khi”.

Kant và bạn mình trò chuyện vui vẻ một hồi lâu, nhưng ông không hề nhắc tới chuyện vì để đến đúng giờ đã phải mua nhà, sau đó dỡ gỗ ra để sửa cầu. Về sau, William vẫn biết được chuyện này từ người phụ nữ nông dân kia, ông bèn viết một bức thư gửi cho Kant, trong đó có viết: chỉ là cuộc hẹn giữa hai người bạn cũ lâu ngày không gặp, không nhất thiết phải bỏ ra quá nhiều công sức như vậy, cho dù tới muộn một chút thì cũng có thể thông cảm được, huống hồ là do gặp phải sự cố ngoài ý muốn. Nhưng Kant vẫn kiên trì cho rằng đúng giờ là một đức tính bắt buộc phải có, cho dù là gặp bạn cũ hay là gặp người lạ đều như vậy.

Bài học làm người

Khi đọc đến câu chuyện của Kant, chắc hẳn nhiều người sẽ phải kinh ngạc mà thốt lên rằng: “Đúng vậy, đều là bạn bè của nhau cả, đến muộn một lần thì có làm sao chứ? Hà tất gì phải tốn nhiều công sức và tiền bạc như vậy”. Cách nghĩ như vậy chỉ có thể chứng tỏ sâu thẳm bên trong con người bạn là một người không đúng giờ, hoặc bạn cho rằng chỉ cần đúng giờ ở những trường hợp quan trọng, còn đối với người quen của mình thì không cần thiết.

Nếu bạn có suy nghĩ như trên thì xin hãy nhanh chóng từ bỏ cách nghĩ đó. Bởi chỉ cần có lần đầu tiên thì nhất định sẽ có lần thứ hai, lần thứ ba, ngày càng nhiều lần hơn nữa, thời gian lâu dần cũng sẽ trở thành thói quen xấu không đúng giờ. Mà đã không đúng giờ thì rất có thể sẽ làm lỡ việc lớn của bạn, không những không tạo cho người khác ấn tượng là bạn không có quan niệm về thời gian mà còn khiến cho uy tín của bạn bị tổn hại nghiêm trọng, lâu dần như vậy sẽ không còn ai có thể tin tưởng được bạn nữa, cho dù là những người bạn vô cùng thân thiết.

Một người nếu không đúng giờ thì vừa lãng phí thời gian của người khác lại vừa lãng phí thời gian của chính mình. Bởi vậy bạn cần làm một người không những biết quý trọng thời gian của chính mình mà cũng cần chú ý không lãng phí thời gian của người khác. Đó là biểu hiện của sự tôn trọng người khác, còn những người không đúng giờ thì sẽ không được người khác tôn trọng.

Bắt đầu từ bây giờ, hãy nghiêm khắc yêu cầu bản thân trở thành một người luôn đúng giờ. Khi bạn đã tạo được thói quen tốt luôn đúng giờ thì cũng có nghĩa là bạn đã có được một đức tính tốt đẹp.

7. Làm một người biết lắng nghe chân thành

Joe Girard là một bậc thầy nổi tiếng trong lĩnh vực tiêu thụ xe hơi. Hôm đó, có một vị quan chức lớn tuổi đến công ty xe hơi của Joe Girard để mua xe. Joe vừa dẫn ông đi xem xe vừa giải thích cho ông về một số kỹ thuật chuyên môn. Chưa đầy một tiếng đồng hồ, vị quan chức kia liền quyết định mua một chiếc xe hơi của Joe Girard. Sau khi chạy thử xe, vị quan chức và Joe Girard chuẩn bị cùng nhau tới văn phòng để kí hợp đồng.

Trên đường tới văn phòng, hai người trò chuyện rất sôi nổi. Vị quan chức vô tình nhắc tới con trai của mình: “Anh không biết đấy thôi, con trai tôi đang học chuyên ngành y khoa tại đại học Michigan. Nó chuẩn bị tốt nghiệp rồi, tôi tin rằng chẳng bao lâu sau nó sẽ trở thành một bác sĩ vô cùng xuất sắc!” Vị quan chức kia nói xong, trên mặt liền nở một nụ cười, ông thực sự cảm thấy tự hào về con trai mình.

“Thật sao? Chắc chắn đúng là như vậy rồi!” Joe Girard lịch sự đáp, trong lòng đang nghĩ tới lúc kí hợp đồng nên không tránh khỏi có hơi xúc động.

Hai người bước vào văn phòng, Joe Girard lại quên mất không đóng cửa. Đúng lúc đó ở ngoài cửa lại có mấy người đồng nghiệp của Joe Girard đang gây ồn ào, trong phòng có thể nghe rõ môn một tiếng của họ. Joe Girard không tránh khỏi bị phân tâm bởi những người đang gây ồn ào kia. Bởi vậy khi vị quan chức nói chuyện với Joe Girard, ông còn đang bận chú ý tới những tiếng ồn ở ngoài cửa kia.

“Con trai tôi từ nhỏ đã rất thông minh, cũng rất hiểu biết, lúc đó tôi đã đoán được sau này lớn lên nhất định sẽ rất xuất sắc”.

“Vậy ư? Như thế chắc hẳn thành tích của cậu ấy rất giỏi!” Joe Girard lơ đãng tiếp chuyện, ông vẫn còn đang chú ý theo dõi những người bạn đồng nghiệp ở ngoài cửa kia.

“Đương nhiên rồi! Nó từ nhỏ tới lớn luôn là một trong những người đứng đầu lớp”.

“Ồ, vậy thì sau khi tốt nghiệp cấp ba chắc hẳn sẽ thi được vào một trường đại học danh tiếng”. Joe Girard buột miệng nói tiếp câu chuyện.

“Vừa nãy không phải tôi đã nói với anh rằng con trai tôi đang học ngành y ở đại học Michigan rồi sao? Sau khi tốt nghiệp nó sẽ trở thành một bác sĩ nổi tiếng”.

“Ồ, xin lỗi ngài, tôi quên mất”. Joe Girard lập tức hướng sự chú ý của mình vào vị quan chức, lúc này ông mới nhận ra rằng sắc mặt của vị quan chức kia rất không thoải mái.

Joe Girard vừa định mở miệng thì vị quan chức kia đã đứng dậy nói: “Xin lỗi anh, tôi phải đi rồi”. Nói xong ông liền quay người đi thẳng.

Joe Girard lập tức ngăn người ra, lúc này ông mới ý thức được rằng mình đã chọc giận vị quan chức kia, vụ làm ăn đã chuẩn bị thành công giờ ra sông ra bể hết rồi.

Trong chốc lát, ông cảm thấy vô cùng thất vọng.

Suốt đêm hôm ấy Joe Girard trằn trọc không yên. Sáng sớm hôm sau, ông vội vàng gọi điện thoại xin lỗi vị quan chức kia: “Xin chào ngài! Tôi là Joe Girard đây. Tôi rất xin lỗi ngài, hôm qua quả thật tôi đã quá thất lễ, khiến cho ngài tức giận, hi vọng ngài có thể tha thứ cho tôi, cho tôi một cơ hội đền bù cho ngài để tôi có thể phục vụ ngài”.

“Xin lỗi, người bán hàng vĩ đại, đã quá muộn rồi, tôi đã tới mua xe ở một cửa hàng khác rồi”. Lời nói của vị quan chức vẫn còn tràn đầy cảm giác bất mãn.

“Joe, hôm qua anh căn bản là đã không để ý tới lời nói của tôi. Anh chỉ muốn làm thế nào để kí được hợp đồng, còn đâu anh chẳng có chút quan tâm nào tới việc của con trai tôi. Tôi vẫn luôn quan sát anh, ánh mắt của anh luôn đặt ở chỗ khác, chưa bao giờ nhìn thẳng vào mặt tôi, điều đó chỉ có thể chứng minh rằng anh không hề coi trọng tôi một chút nào. Anh thử nói xem, lẽ nào tôi lại muốn hợp tác với một người không hề coi trọng mình ư? Đó là điều không thể nào xảy ra”.

“Không phải như vậy đâu thưa ngài. Đó hoàn toàn chỉ là do tôi vô tâm mà thôi, một lần nữa tôi thành thật xin lỗi ngài. Tôi có thể đặt mình ở vị trí của ngài để suy nghĩ theo lập trường của ngài, đổi lại là tôi thì tôi cũng sẽ tức giận giống như ngài. Thật ra tôi chỉ muốn nói rằng con trai ngài quả thật rất xuất sắc, nếu như tôi là ngài thì tôi cũng sẽ rất tự hào về cậu ấy. Sau này nếu có cơ hội, xin hoan nghênh ngài tới công ty xe hơi của tôi, tôi đảm bảo tôi sẽ chân thành lắng nghe ngài. Nhưng cho dù ngài không đến thì đó cũng là một chuyện hợp tình hợp lý mà thôi, tôi có thể hiểu được cảm nhận của ngài, thành thật xin lỗi ngài”.

Sau khi nghe xong lời xin lỗi chân thành của Joe Girard, vị quan chức kia cuối cùng cũng đã tha thứ cho ông. Một ngày sau, ông ta đã mua một chiếc xe hơi của Joe Girard.

Bài học làm người

Chắc hẳn rằng trong nhiều năm kinh nghiệm làm việc của bậc thầy về bán hàng Joe Girard, đây là lần đầu tiên ông gặp phải một trường hợp như vậy. Tuy rằng đây chỉ là một chi tiết rất nhỏ có

liên quan tới thói quen, nhưng một khi bạn bỏ qua nó thì sẽ có thể gây ra hậu quả rất nghiêm trọng, ngay cả một bậc thầy cũng khó có thể tránh được.

Kiên nhẫn lắng nghe là sự tôn trọng lớn nhất đối với người khác. Một người nếu không biết lắng nghe lời nói của người khác thì làm sao có thể hi vọng người khác tôn trọng mình được? Nếu giữa bạn bè mà không biết lắng nghe một cách chân thành thì lâu dần sẽ tạo nên khoảng cách; giữa thầy cô giáo với học sinh nếu không thể lắng nghe một cách chân thành sẽ khiến cho kết quả học tập bị giảm sút; giữa cha mẹ và con cái nếu không thể lắng nghe một cách chân thành thì cũng sẽ hình thành nên khoảng cách về thế hệ. Lắng nghe là sợi dây gắn bó trong giao tiếp giữa người với người, nhất là vào những lúc đối phương đang đau lòng hoặc buồn bã, bạn không biết nói gì để an ủi người đó, nhưng chỉ cần bạn biết chân thành lắng nghe thì cũng có thể khiến người đó cảm thấy bớt đau buồn.

Có người nói lắng nghe là tia nắng ấm giữa mùa đông, là cơn gió mát giữa mùa hè; lắng nghe là những chồi non nhú lên sau cơn mưa xuân, là con suối nhỏ róc rách dưới ánh trăng; lắng nghe là liều thuốc tốt nhất cho nỗi đau về tâm hồn, là sự quan tâm đối với bạn bè và người thân, và cũng là phương pháp tốt nhất để tiếp thu kiến thức. Bởi vậy cần hình thành nên thói quen lắng nghe người khác, làm một người biết lắng nghe chân thành, việc này chắc chắn chỉ có lợi mà không có hại.

8. Đừng nên lúc nào cũng viện cớ

Năm 1861, khi cuộc nội chiến ở Mỹ mới bắt đầu, tổng thống Mỹ khi đó là Lincoln vẫn chưa thể tìm được cho quân đội liên bang một vị chỉ huy thích hợp.

Lincoln đã bổ nhiệm tổng cộng bốn vị tướng chỉ huy, nhưng không ai trong số họ có thể “chấp hành 100% mệnh lệnh của tổng thống”- đó là: tấn công và đánh bại kẻ địch.

Cuối cùng nhiệm vụ này đã được tướng Grant hoàn thành. Từ một học sinh tốt nghiệp trường quân sự West Point cho đến chức vụ tổng chỉ huy quân đội, quá trình thăng tiến của tướng Grant dường như chỉ là một đường thẳng. Khi tướng Grant giành được thắng lợi trong cuộc chiến, mở ra một trang mới trong lịch sử nước Mỹ, rất nhiều người bắt đầu tìm hiểu về nguyên nhân thắng lợi của ông.

Về sau, tướng Grant đã trở thành tổng thống Mỹ. Có một lần, ông tới trường quân sự West Point để thị sát, một học sinh liền hỏi ông rằng: “Thưa ngài tổng thống, xin hỏi tinh thần nào của trường West Point đã giúp ngài dũng cảm tiến lên phía trước như vậy?”

“Không hề có bất kì một lý do gì”. Grant trả lời.

“Nếu trong chiến tranh ngài gặp thất bại và phải tìm một lý do cho thất bại của mình thì ngài sẽ làm thế nào?”

“Lý do duy nhất của tôi là: không hề có bất kì một lý do gì”.

Khi Grant còn theo học tại trường quân sự West Point, các học sinh mới vào bất kể là ai cũng sẽ bị gọi là “lũ gốc tân binh”. Sau khi nhận quân phục, họ sẽ phải ở trong doanh trại suốt ba tuần, học các lễ nghi như nào, học cách thao luyện. Sau ba tuần họ sẽ được nhận lều bạt, sau đó hành quân đến doanh trại mùa hè. Tại đó họ sẽ phải dựng lều, cứ hai người ở chung một lều, nằm ngủ trên ván gỗ. Hàng ngày họ phải dậy từ 5 rưỡi sáng, khi những tiếng trống tập hợp của đội trống vang lên khắp doanh trại nghĩa là một ngày mới đã bắt đầu. Các tân binh phải xếp hàng ngay ngắn đi ăn sáng, xếp hàng trở về, sau đó thay áo khoác ngắn màu trắng, quần trắng và mũ trắng, chuẩn bị tham gia nghi thức giao ban của vệ binh. Thông qua quá trình rèn luyện này khiến cho các học viên tự giác hình thành nên quan niệm về kỉ luật, trách nhiệm và vinh dự, tinh thần hi sinh cái tôi, tinh thần chủ nghĩa tập thể. Để đạt được mục tiêu trên, trường quân sự West Point đã đề ra rất nhiều những quy tắc, từ việc ăn uống ngủ nghỉ cho đến việc luyện tập, lúc nào cũng phải

có mặt đầy đủ, khiến cho các học viên cả ngày luôn bận rộn học tập và rèn luyện hết sức gian khổ, không có thời gian rảnh rỗi để quan tâm tới những chuyện khác nữa.

Trong mấy tuần đầu tiên, Grant và các học viên khác cảm thấy rằng họ chẳng khác nào những cỗ máy bị điều khiển bởi sĩ quan chỉ huy và các quy định của nhà trường, ngay cả thời gian để suy nghĩ cũng không có, hoàn toàn không còn là chính mình. Rất nhiều bạn học không thể chịu đựng nổi nên tỏ thái độ bất bình, nhưng Grant lại không viện bất cứ lý do gì mà vẫn nghiêm chỉnh chấp hành mệnh lệnh. Đứng trước cuộc sống đầy gian khổ ở trường quân sự, ông thường động viên mình rằng: gian khổ là điểm mấu chốt để dẫn tới thành công và thắng lợi.

Trong con mắt của tướng Grant, có hai loại người lúc nào cũng viện cớ cho mình. Loại thứ nhất là những người ngay từ khi mới bắt đầu đã tìm lý do để trốn tránh, về cơ bản họ “không muốn làm”. Loại thứ hai là những người khi mới bắt đầu cũng có nỗ lực làm việc, hoặc nhìn thì có vẻ nỗ lực nhưng trên thực tế lại không dốc toàn bộ sức lực vào công việc. Họ bắt đầu tìm lý do cho thất bại của mình.

Chính bởi như vậy nên sau cuộc chiến tranh thế giới thứ hai, trong số 500 doanh nghiệp hàng đầu thế giới, có tới 1000 vị tổng giám đốc xuất thân từ trường quân sự West Point, phó tổng giám đốc có hơn 2000 người, còn giám đốc, quản lý cấp cao thì có tới hơn 5000 người. Bất kỳ một học viên kinh doanh nào cũng chưa từng đào tạo ra được nhiều nhân tài xuất sắc trong lĩnh vực quản lý kinh doanh như vậy.

Bài học làm người

Trong việc học tập và cuộc sống hàng ngày, chúng ta thường thấy các loại lý do để viện cớ khác nhau: “Tan học rồi, tôi phải về nhà thôi, ngày mai nói tiếp nhé”; “Cuối tuần này tôi phải đi chơi rồi, sang tuần sau luyện tập tiếp nhé”; “Tôi bận lắm, giờ không có thời gian đâu”, “Bài tập này làm sai thì đừng có trách tôi, bình thường đã làm dạng bài này bao giờ đâu”..., rất nhiều những lý do như vậy, nghe thì đều có vẻ hết sức đúng đắn, khiến cho người khác không biết làm thế nào. Nếu bạn thực lòng muốn làm cho tốt thì uay vào sự nỗ lực của mình, phần lớn đều có thể giải quyết được. Vấn đề mấu chốt là ở chỗ trước đó rất nhiều người đều tìm lý do để từ bỏ, họ hoặc là không muốn làm hoặc là không dám làm.

Trần An Chi đã từng nói: “Người thất bại thì tìm lý do, người thành công thì tìm phương pháp”. Bởi vậy, chớ nên những lúc thất bại hay khó khăn lại viện lý do cho mình để lùi bước, điều này chỉ có thể chứng tỏ bạn không có lòng kiên trì hoặc chứng tỏ bạn không phải là một người có dũng khí mà thôi.

Lý do để viện cớ thực ra chính là điểm bắt đầu của việc từ bỏ. Một khi bạn đã hình thành nên thói quen viện cớ thì chắc chắn bạn sẽ không thể làm nên việc lớn, bởi bạn không những đang che giấu người khác mà còn đang lừa dối chính bản thân mình.

Bởi vậy đừng bao giờ tìm lý do để viện cớ cho mình. Chỉ khi bạn khiến bản thân mình không còn đường lui, không còn lựa chọn thì mới có thể nỗ lực tiến lên, mới có thể phát huy được tiềm năng của bản thân, mới có thể tìm được sự sống trong cái chết. Bắt đầu từ thời khắc đó hãy dùng lòng quyết tâm, sự nhiệt tình, tinh thần trách nhiệm của mình để đối mặt với những thách thức trong cuộc sống, phấn đấu, rồi thất bại, lại phấn đấu, lại thất bại... cho đến tận khi nào đạt được thành công mới thôi.

9. Cần cù tiết kiệm

Ngày xưa, dưới chân núi Phục Ngưu ở Trung Nguyên có một người nông dân tên là Ngô Thành. Cả đời ông cần cù tiết kiệm, cuộc sống cứ thế trôi qua một cách êm đẹp, không có gì phải buồn phiền.

Khi Ngô Thành chuẩn bị đi xa liền đem bức hoành phi có viết hai chữ “cần kiệm” giao cho hai người con trai của mình, đồng thời dặn dò hai người con rằng: “Nếu các con muốn cả đời không phải ăn đói mặc rách thì nhất định phải làm theo hai chữ này”.

Về sau, hai anh em họ liền ra ở riêng, họ chia bức hoành phi làm hai nửa, người anh lấy nửa có chữ “cần”, người em lấy nửa có chữ “kiệm”. Sau đó người anh mang chữ “cần” kia treo ở vị trí trang trọng giữa nhà mình, hàng ngày đều “mặt trời mọc thì dậy đi làm, mặt trời lặn mới về nhà nghỉ”, sống một cuộc sống sung túc. Nhưng bà vợ của anh lại là một người vung tay quá trán, lũ con anh cũng chỉ biết ăn mà chẳng biết làm, lâu dần trong nhà đến gạo ăn cũng không còn đủ nữa.

Người em từ khi được chia nửa bức hoành phi liền đem chữ “kiệm” coi như một lời giáo huấn treo ở giữa nhà, nhưng anh ta lại quên sạch sẽ không nhớ chút gì về chữ “cần” cả. Anh không làm việc đồng áng, cũng chẳng muốn cày sâu cuốc bẫm, bởi vậy hàng năm chỉ có thể thu về một chút lương thực. Tuy rằng họ rất chú trọng chữ “kiệm”, cả ngày mấy người đều tiết kiệm đến mức tối đa cả trong việc ăn, mặc, ở nhưng cũng khó có thể duy trì kế sinh nhai lâu dài được.

Năm đó trời làm hạn hán, cả nhà người anh lẫn người em đều sạch trơn chẳng còn chút gì. Hai người trong lúc cẩu giận đã tháo hai nửa bức hoành phi xuống đập tan tành. Đúng lúc đó họ phát hiện ra bên trong bức hoành phi đã bị đập nát kia có một cuộn giấy, hai anh em họ liền vội vàng nhặt lên xem, chỉ thấy trên đó có viết rằng: “Chỉ cần mà không kiệm, giống như bưng một cái bát không đáy, chẳng bao giờ đầy được cả!” “Chỉ kiệm mà không cần, miệng ăn núi lở, nhất định sẽ đói rách cơ hàn!” Hai anh em họ đột nhiên tỉnh ngộ, hai chữ “cần” và “kiệm” vốn không thể tách rời, chúng bổ sung hỗ trợ cho nhau, thiếu chữ nào cũng không được.

Sau khi nhận được bài học sâu sắc đó, hai anh em họ liền dán bốn chữ “cần kiệm giữ nhà” ở trước cửa nhà mình, lúc nào cũng coi đó là lời cảnh tỉnh đối với bản thân. Họ căn dặn vợ con trong cả nhà, còn chính mình thì làm gương thực hiện, từ đó trở đi cuộc sống của hai gia đình ngày một tốt hơn.

Nhà thơ Lục Du đã từng nói: “Mọi việc trong thiên hạ thường thành công là do cần kiệm, thất bại là do hoang phí”. Một người nếu muốn thành công thì không những cần có đầu óc thông minh nhanh nhẹn mà đồng thời cũng phải rèn cho mình thói quen cần cù tiết kiệm.

“Biết tiết kiệm thì đồng Bàng sẽ tự đến” là câu nói cửa miệng của nữ hoàng Anh Elizabeth đệ nhị. Bản thân bà vốn là một tấm gương về tiết kiệm. Hàng đêm, đích thân nữ hoàng Elizabeth đệ nhị đi tắt hết bóng điện tại các căn phòng và hành lang trong cung điện Buckingham, đồng thời khi dùng kem đánh răng bao giờ cũng phải dùng cho hết sạch mới vứt đi. Còn công ty Honda của Nhật Bản vốn có câu khẩu hiệu “xe đến trước núi ắt có đường, có đường ắt có xe của Honda”. Trong công việc quản lý giá vốn họ cũng tiết kiệm từng tí một, cho dù gắng tay bảo hộ lao động có bị cũ nát thì vẫn có thể đòi từng chiếc một, giấy văn phòng dùng một mặt rồi thì vẫn có thể tiếp tục sử dụng nốt mặt còn lại, trong thùng nước của nhà vệ sinh có đặt một viên gạch dùng để tiết kiệm nước. Một người là bậc chí tôn của một đất nước, một bên là công ty đa quốc gia nổi tiếng trên toàn thế giới mà vẫn có ý thức tiết kiệm mạnh mẽ đến như vậy, không thể không khiến người khác phải thán phục.

Bài học làm người

Mọi người thấy đó, những người nổi tiếng có thể là những tấm gương cho người khác về phương diện cần cù tiết kiệm thì chúng ta càng nên nghiêm khắc với bản thân trong vấn đề này. Đồng chí Mao Trạch Đông cả cuộc đời chỉ ăn cơm đạm bạc, nằm ngủ trên giường gỗ cứng, mặc quần áo bằng vải thô, cuộc sống cực kỳ tiết kiệm. Một bộ quần áo ngủ của ông đã từng được vá 73 lần, mặc suốt 20 năm. Tác phong sống tiết kiệm như vậy của các vĩ nhân đều đáng để chúng ta học tập. Tuy rằng cuộc sống hiện nay đang thay đổi từng ngày, con người chẳng còn ai muốn nhịn ăn nhịn mặc nữa, nhưng nếu bạn có thói quen xấu tiêu xài hoang phí thì cho dù là có một núi vàng cũng sẽ có ngày dùng hết.

Tả Khâu Minh đã từng nói: “Tiết kiệm là đức tính tốt mà mọi người nên có; hoang phí là thứ mà mọi người đều ghét”. Từ đó có thể thấy được cần kiệm cũng là một phẩm chất cao thượng. Nếu có được phẩm chất này, không những khiến cho cuộc sống của chính chúng ta không có gì phải lo âu mà vô hình chung còn giúp chúng ta rèn luyện ý chí và nghị lực. Bởi “cần” chính là một dạng rèn luyện, “kiệm” chính là một dạng kiềm chế, một người chỉ khi biết rèn luyện và kiềm chế bản thân mới có thể nên có sức hấp dẫn với người khác.

10. Ghi nhớ tên người khác

Năm 1898 ở New York có một người tên là Flight bị ngựa giẫm chết.

Sau khi Flight qua đời để lại cho người vợ và ba đứa con chỉ có mấy trăm đô tiền bảo hiểm. Đứa con cả của anh Jimmy mới có mười tuổi, nhưng không còn cách nào khác phải đứng ra gánh vác gia đình, Jimmy phải tới một xưởng đóng gạch để làm việc. Hàng ngày cậu bé đổ đất vào trong khuôn, ép thành viên gạch, sau đó lại lấy ra mang đi phơi nắng cho khô. Jimmy không có cơ hội để đến trường, nhưng cậu có tính cách bao dung của người Ireland, điều này khiến cho mọi người đều yêu mến cậu, ai cũng muốn kết bạn với cậu. Vậy là trong quá trình kết thân với mọi người, Jimmy dần dần hình thành nên thói quen ghi nhớ tên người khác, đây cũng là nguồn vốn giúp cậu dần bước tới thành công sau này.

Jimmy chưa từng được đi học trung học, nhưng năm bốn mươi sáu tuổi anh nhận được 4 bằng đại học danh dự do các trường trao tặng. Anh trở thành Chủ tịch ủy ban quốc gia của Đảng dân chủ, còn đảm nhiệm chức vụ Bộ trưởng Bộ bưu chính của Mỹ.

Phóng viên đã từng tới phỏng vấn riêng Jimmy, xin ông tiết lộ bí quyết thành công của mình. Ông trả lời phóng viên vừa đơn giản lại thẳng thắn rằng: “Đó là nhờ sự cần cù”.

Đương nhiên phóng viên chưa thể hài lòng trước đạo lý mà mọi người đều biết này, bèn lắc đầu nói: “Thưa ngài Jimmy, xin ngài đừng nói đùa nữa”.

Vậy là Jimmy bèn hỏi ngược lại người phóng viên: “Vậy anh cho rằng nguyên nhân thành công của tôi nên là cái gì mới phải?”

“Thưa ngài Jimmy, tôi được biết rằng ngài có thể gọi tên của một vạn người”. Phóng viên đáp.

“Không, anh nhầm rồi!” Jimmy cười nói, “Tôi có thể gọi tên của khoảng năm vạn người”.

Khi đọc tới đây, nhất định bạn sẽ cảm thấy rất kinh ngạc, cũng rất kì lạ, một người bình thường làm sao có thể nhớ được tên của nhiều người như vậy? Trên thực tế, phương pháp mà Jimmy đã sử dụng không hề khó, khi ông gặp một người bạn mới nào đó liền hỏi rõ họ tên, hoàn cảnh gia đình, nghề nghiệp của đối phương, cũng như những kiến giải của người đó về chính trị. Sau khi nhận được câu trả lời, ông liền ghi nhớ những điều đó trong lòng. Đến khi ông gặp lại người bạn đó, cho dù là đã cách cả năm trời thì Jimmy vẫn có thể vỗ vai người đó và hỏi thăm từng người trong gia đình của anh ta, thậm chí còn có thể bàn luận về chuyện vườn hoa trong nhà của người bạn đó.

Đúng vậy, chính nhờ Jimmy nhận ra tầm quan trọng của tên họ đối với mỗi người nên ông mới có thể nỗ lực ghi nhớ tên của người khác, nhờ đó thể hiện sự tôn trọng của mình đối với người khác, đồng thời cũng được người khác tôn trọng.

Vài tháng trước khi cuộc chạy đua vào Nhà Trắng của Roosevelt bắt đầu, mỗi ngày Jimmy phải viết tới hàng trăm lá thư gửi cho người dân ở các bang vùng phía Tây và Tây Bắc. Sau đó, trong vòng 19 ngày ông đã tới thăm 19 bang. Trên quãng đường dài 12.000 dặm này, ông đã di chuyển bằng xe ngựa, tàu hỏa, xe ô tô và thuyền. Mỗi khi đến một thành phố hay thị trấn, Jimmy đều cùng ăn sáng hoặc ăn trưa, uống trà hoặc ăn tối với những người mà ông quen biết, thậm chí tâm sự cùng họ những lời tâm huyết. Sau khi làm những việc này, ông lại tiếp tục lên đường tới điểm dừng tiếp theo. Khi ông trở về miền Đông, ông bèn viết thư cho từng người mà ông đã gặp trong suốt chuyến đi đó, lập một bản danh sách tên của tất cả những người mà ông đã nói chuyện cùng, sau đó tiếp tục chỉnh lý, cứ như vậy ông đã có tên của hàng nghìn hàng vạn người. Và không lâu sau đó, từng người có tên trong những danh sách này đều nhận được một bức thư của Jimmy. Những bức thư đó đều được bắt đầu bằng “Peter thân mến” hay “Jack thân mến”, cuối bức thư bao giờ cũng được kí tên “Jimmy”.

Chính nhờ khả năng này của Jimmy mà cuối cùng ông đã giúp Franklin Roosevelt trở thành Tổng thống Mỹ.

Bài học làm người

Đương nhiên mọi người sẽ nói rằng để nhớ được tên của những người mà mình đã từng tiếp xúc là một việc vô cùng khó khăn và tốn nhiều thời gian. Nhưng Emerson đã từng nói: “Phép lịch sự tốt đẹp được tạo nên từ những sự hi sinh nhỏ bé”. Chỉ khi bạn tốn nhiều công sức để ghi nhớ tên của người khác thì bạn mới có thể mở rộng cánh cửa thuận tiện cho việc học tập và cuộc sống sau này của mình.

Dale Carnegie đã từng nói: “Đối với mỗi người thì tên của mình là những âm thanh ngọt ngào nhất, quan trọng nhất trong tất cả các ngôn ngữ trên thế giới”. Bởi vậy thông thường mọi người đều rất coi trọng tên của chính mình, thậm chí thường không tiếc bất kì giá nào để tên tuổi của mình được lưu truyền muôn đời. Chỉ khi bạn ghi nhớ được tên họ của người khác và có thể dễ dàng gọi ra miệng thì đó mới là con đường đúng đắn và hiệu quả nhất. Ngược lại nếu không thể làm được như vậy thì bạn sẽ chẳng thể nào có được sự hoan nghênh và tôn trọng của người khác.

Rất nhiều người không thể nhớ nổi tên của người khác bởi họ không muốn tốn thời gian và công sức vào việc ghi nhớ. Nếu bạn không muốn bỏ ra thì đương nhiên không thể nói chuyện thu về rồi.

Bởi vậy nếu bạn muốn giành được thiện cảm của bạn bè hoặc người quen, muốn mọi người yêu quý bạn hoặc giúp đỡ bạn thì nhất định phải rèn luyện thói quen ghi nhớ tên người khác, bởi vào bất kì lúc nào khi bạn có thể gọi ra tên của người khác thì đối phương chắc chắn sẽ cảm thấy rất vinh dự.

11. Lấy lễ đối đãi với người khác

Mùa xuân năm 521 trước Công nguyên, Khổng Tử được biết học sinh của mình là Cung Kính Thúc vâng lệnh vua nước Lỗ đến kinh đô Lạc Dương của nhà Chu để bái kiến thiên tử. Ông cho rằng đây là cơ hội tốt để thỉnh giáo Lão Tử- người chép sử của nhà Chu- về kiến thức trong “Lễ trị”, nên sau khi được Lỗ Chiêu Công đồng ý đã cùng đi với Cung Kính Thúc.

Ngày thứ hai sau khi tới kinh đô, Khổng Tử liền tới phủ quan chép sử để bái kiến Lão Tử. Lão Tử đang viết bộ “Đạo đức kinh” nghe nói có Khổng Tử tiếng tăm vang khắp thiên hạ muốn tới thỉnh giáo liền vội vàng đặt cây bút đang cầm trong tay xuống, sửa sang mũ áo chỉnh tề để ra nghênh tiếp. Khổng Tử thấy từ trong cửa lớn có một cụ già cao tuổi đã cao mà tinh thần vẫn còn minh mẫn đi ra, đoán rằng đó chắc là Lão Tử bèn vội vàng bước lên phía trước, cung kính thi lễ với Lão Tử như học trò thi lễ với thầy. Sau khi bước vào trong phòng khách, Khổng Tử lại vái chào một lần nữa rồi mới ngồi xuống. Lão Tử hỏi Khổng Tử đến có việc gì, Khổng Tử bèn đứng dậy đáp: “Tôi học thức nông cạn, không hiểu biết gì về ‘Lễ trị’ của thời xưa, bởi vậy tới đây xin được thầy chỉ giáo”. Lão Tử thấy Khổng Tử có thái độ chân thành như vậy bèn trình bày thẳng thắn những kiến giải của mình, không giấu giếm một điều gì.

Sau khi trở về nước Lỗ, các học trò của Khổng Tử xin ông hãy giảng giải lại những điều mà Lão Tử đã nói. Khổng Tử đáp: “Lão Tử thông kim bác cổ, hiểu rõ về lễ nhạc, nắm rõ các quy tắc về đạo đức, đúng là một người thầy giỏi của ta”. Đồng thời ông còn lấy ví dụ như sau để khen ngợi Lão Tử: “Ta biết rằng con chim có thể bay, con cá có thể bơi lội, loài dã thú có thể chạy nhảy. Đối với loài dã thú chạy nhảy giỏi thì ta có thể lấy lưới mà bắt chúng, đối với loài cá bơi giỏi ta có thể lấy cần câu mà câu chúng, đối với loài chim bay cao ta có thể lấy cung tên mà bắn chúng. Còn về loài rồng thì ta không biết làm thế nào chúng có thể cưỡi mây đạp gió mà bay lên trời. Lão Tử cũng giống như loài rồng vậy!”

Khổng Tử từng nói: “Dùng lễ đối đãi với người khác cũng như rượu được đựng trong li”. Cũng giống như hành động của chính bản thân ông rất cung kính lễ phép nên mới được Lão Tử truyền đạt hết những kiến giải của mình mà không giấu giếm điều gì. Có thể thấy được rằng chỉ khi chúng ta dùng lễ để đối đãi với người khác thì mới có thể thu được nhiều kiến thức.

Khi Trương Lương còn trẻ từng có kế hoạch hành thích tên bạo chúa Tần Thủy Hoàng. Sau khi kế hoạch thất bại, để trốn tránh trước sự truy bắt của quan phủ, ông đã phải ẩn mình ở Hạ Phi.

Một hôm, Trương Lương thấy có đám đông tập trung trên cầu liền tới xem, gặp một ông lão mặc quần áo vải thô. Ông lão đó nhìn thấy Trương Lương đi tới gần bèn cố ý đánh rơi một chiếc

giày xuống dưới cầu, rồi bảo Trương Lương xuống đó nhặt giày cho mình. Đợi Trương Lương nhặt chiếc giày mang lên trả cho ông lão rồi, ông lão lại bảo Trương Lương giúp mình xỏ giày vào. Vậy là Trương Lương phải quỳ trước mặt ông lão để xỏ giày cho ông. Ông lão chẳng thấy ngại ngần gì, cười ha ha rồi bỏ đi. Trước lúc đi, ông liền nói với Trương Lương rằng: “Người có thể dạy dỗ được đây! Sáng sớm 5 ngày sau hãy đến đây đợi ta”.

5 ngày sau khi trời vừa sáng, Trương Lương liền đến cây cầu để gặp ông lão như đã hẹn. Không ngờ ông lão đã đến đó từ lúc nào rồi, vừa nhìn thấy Trương Lương liền mắng rằng: “Hẹn gặp người già mà còn đến muộn, làm gì có chuyện như thế chứ. Đợi thêm 5 ngày nữa hãy đến đây thật sự sớm để gặp ta”. Nói xong liền quay người bỏ đi.

Lại qua 5 ngày nữa, gà vừa mới gáy sáng Trương Lương đã vội vàng đi đến chỗ cây cầu, nhưng thật không ngờ vẫn đến muộn hơn so với ông lão. Lần này ông lão cũng rất tức giận, liền nhắc lại một lượt những lời đã nói lần trước rồi lại bỏ đi.

Trương Lương lo lắng lắm, đợi 5 ngày sau liền quyết tâm không ngủ, trước nửa đêm đã tới cây cầu để đợi ông lão. Lần này ông lão vỗ đầu khen ngợi Trương Lương, rồi lấy từ trong túi áo ra một quyển sách và nói với Trương Lương một cách đầy thần bí rằng: “Người đọc quyển sách dạy làm vua này thì có thể làm người thầy của vua rồi. 10 năm sau thì bắt đầu khởi binh. Thêm 13 năm nữa người đến Tế Bắc thì sẽ gặp lại ta, tảng đá màu vàng dưới chân núi Cốc Thành chính là hóa thân của ta đó”. Nói xong liền biến mất.

Trời vừa sáng, Trương Lương mở sách ra đọc, thì ra đây là cuốn binh pháp của Thái Công Vọng. Trương Lương hết sức vui mừng, từ đó về sau chăm chỉ nghiên cứu bộ binh pháp mà Hoàng Thạch Công đã truyền cho mình, cuối cùng quả nhiên đã trở thành quân sư cho Hán cao tổ Lưu Bang.

Bài học làm người

Trong xã hội mở cửa như hiện nay, “không có lễ thì không nghe, không có lễ thì không nhìn” sau khi loại bỏ đi những tàn dư phong kiến thì chữ “lễ” này vẫn là một điều cần thiết phải coi trọng và tuân theo. Nó đại diện cho thái độ và quy phạm của chúng ta trong cách đối nhân xử thế, đối xử với con người và mọi việc. Ngày nay “lễ” mà chúng ta nhắc tới thường có ý nghĩa chỉ lễ phép, lễ nghĩa.

Người xưa đã từng nói: “Kho tàng đây thì phải biết lễ tiết, cơm ăn áo mặc đầy đủ thì phải biết vinh dự”. Trong cuộc sống thực tế, hiện tượng không coi trọng chữ “lễ” tương đối phổ biến. Ví dụ như chê cười người khác ngay trước mặt họ, nói xấu người khác sau lưng; lớn tiếng gây ồn ào ở những nơi công cộng, khi đi học thì ngồi nói chuyện riêng; gặp thầy cô giáo không biết chào hỏi,

gặp người quen thì vờ như không thấy..., tất cả đều là biểu hiện của sự vô lễ. Con người ta một khi đã hình thành nên thói quen hành xử một cách không lễ phép thì sẽ bị mọi người coi là một kẻ coi thường người khác, dương dương tự đắc. Đây không những là một hiện tượng có hại cho chính bản thân mình mà còn khó lòng tìm được những người bạn chân thành.

Đại văn hào Goethe đã từng nói: “Sự lễ phép của một người là tấm gương soi rõ bản chất con người đó”. Người khác có thể dựa vào lễ nghĩa và cử chỉ của bạn để phán đoán xem bạn là người như thế nào. Bởi vậy nếu muốn trở thành một người “khiêm tốn thân thiện” trong con mắt của người khác thì xin hãy bắt đầu từ chữ “lễ”!